Narodowy Program Rozwoju Hodowli Koni i Jeździectwa
Projekt restrukturyzacji spółek hodowli koni ANR

Wstęp

Niniejszy dokument powstał po dyskusji w Zespole Roboczym do spraw restrukturyzacji spółek hodowli koni, powołanym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ze względu na wcześniejsze złożenie przez ANR odrębnego projektu Dokument ten jest stanowiskiem organizacji społecznych, reprezentujących środowisko hodowców i użytkowników koni: Polskiego Związku Hodowców Koni (PZHK), Polskiego Związku Jeździeckiego (PZJ) i Hippica Pro Patria – Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Ojczystej Kultury, Tradycji i Gospodarki poprzez Jeździectwo (HPP).

Spis treści

1. Streszczenie Projektu str. 2
2. Wprowadzenie str. 2
3. Jeździectwo jako rynek str. 4
4. Możliwości produkcyjne krajowej hodowli koni str. 6
5. Strategia rozwoju przemysłu końskiego w Polsce str. 11
6. Restrukturyzacja spółek hodowli koni - rozwiązanie docelowe str. 12
   - 6.1 Rola hodowli prywatnej str. 12
   - 6.2 Rola hodowli państwowej str. 13
   - 6.3 Holding -nowa struktura hodowli państwowej str. 13
   - 6.4 Władze Holdingu str. 14
   - 6.5 Funkcje Zarządu Holdingu str. 14
   - 6.6 Zadania stadnin państwowych str. 14
   - 6.7 Zadania państwowych stad ogierów str. 15
   - 6.8 Finansowanie Holdingu str. 16
   - 6.9 Korzyści koncentracji kapitałowej str. 17
7. Stada Ogierów – rozwiązanie tymczasowe str. 18

1. Streszczenie Projektu

Niniejszy projekt zakłada rozwój jeździectwa w Polsce jako rynku zbytu na konie wierzchowe polskiej hodowli. Aktualne zapotrzebowanie to około 1600 szt. koni rocznie (przygotowanych do rekreacji i sportu wyczynowego). Do roku 2018 wg ostrożnych prognoz roczne zapotrzebowanie na młode konie ulegnie podwojeniu. PZHK stwierdza, że polska hodowla nie tylko może zaopatrzyć popyt krajowy, lecz również z powodzeniem konkurować na rynkach światowych. Aby to było możliwe potrzebna jest restrukturyzacja hodowli państwowej, która jako jeden z instrumentów polityki rolnej Państwa, winna stać się podstawowym narzędziem strategicznego oddziaływania na kierunki rozwoju polskiej hodowli koni i całego przemysłu końskiego.

Niniejszy projekt zakłada wyłączenie spółek hodowli koni z gestii ANR i utworzenie silnego strategicznego Holdingu pod nazwą „Państwowe Stadniny Koni„ , do którego powinny zostać włączone jako spółki córki wszystkie państwowe stadniny koni, wszystkie stada ogierów i wybrane spółki produkcji rolnej.

Wg danych ANR łączny wynik finansowy stadnin i stad ogierów w latach 2004- 2008 był dodatni więc Holding od momentu powołania będzie również miał dodatni wynik finansowy. Wynik ten będzie poprawiany poprzez kontynuowanie dotychczasowej działalności rynkowej, rozwijanie rynku na konie i usługi, oraz poprzez skonsolidowany rachunek zysków i strat. Pozwoli to na utrzymanie wszystkich stad ogierów z jednoczesnym przekształceniem ich w regionalne centra rozwoju hodowli i jeździectwa, niezbędne dla dalszego rozwoju przemysłu końskiego.

Utworzone przy stadach i stadninach kluby sportowe o charakterze stowarzyszeń i fundacje ochrony dziedzictwa narodowego umożliwią tym organizacjom korzystanie z dotacji państwowych i środków UE.

Holding jako całość osiągać będzie samofinansowanie, a dotacje będą traktowane jako narzędzia polityki rządowej wobec przemysłu końskiego i hodowli koni .

Jako rozwiązanie tymczasowe pozwalające utrzymać istnienie stad ogierów do czasu powołania Holdingu proponujemy udzielenie stadom pożyczki właścicielskiej przez ANR, w kwocie pozwalającej na spłatę zobowiązań i przeprowadzenie niezbędnej restrukturyzacji, przed ich włączeniem do Holdingu.

2. Wprowadzenie

W przeciwieństwie do tendencji zachodnich, gdzie w ostatnim ćwierćwieczu pogłowie koni rosło, w Polsce ilość koni zmniejszyła się pięciokrotnie do 365 tys. szt. w wyniku zmian, jakie zachodziły w polskim rolnictwie, w tym prawie całkowitego wyeliminowania koni jako siły pociągowej. Dziś społeczeństwo chce widzieć w rolniku nie tylko producenta żywności, ale tez strażnika środowiska naturalnego i tradycji, w tym tradycji hodowlanej. Wieś gorączkowo poszukuje alternatywnych

źródeł utrzymania. Jedną z alternatyw jest rozwój gospodarstw agroturystycznych oferujących różnorodne usługi, a magnesem przyciągającym klientów są konie. Po pierwszej fali wyzbywania się zwierząt, znaczna część gospodarstw zajmujących się turystyką i agroturystyką wraca do koni. Z końmi wiąże się też wykorzystanie trwałych użytków zielonych. Szacuje się, że tylko połowa z 3,5 mln ha łąk i pastwisk jest wykorzystywana na pasze, a reszta z rolniczego punktu widzenia to nieużytki. W województwach południowych i południowo-wschodnich, gdzie odsetek trwałych użytków zielonych jest najwyższy w kraju (ponad 30%), ich wykorzystanie jest jeszcze niższe i sięga tylko 20-30%. Ze względu na rozdrobnienie gospodarstw i ograniczenia spowodowane limitami produkcyjnymi na mleko nie rozwinie się tam hodowla bydła na tyle, aby zagospodarować choćby połowę trwałych użytków zielonych. Hodowla koni może więc być alternatywnym sposobem ich wykorzystania i stanowić ważne źródło utrzymania gospodarstw rolnych. Niestety wraz ze stopniową degradacja roli SO, w niektórych regionach nastąpił znaczny spadek ilości i jakości hodowanych koni .

Elitarna hodowla państwowa reprezentowana przez „strategiczne" spółki (stadniny i stada ogierów) pozostaje podporządkowana ANR (dawniej AWRSP). Dla uproszczenia w niniejszym Dokumencie spółki te nazywamy państwowe stadniny koni (SK) i państwowe stada ogierów (SO). Państwowy sektor hodowlany zmaga się z szeregiem niekorzystnych zjawisk, stąd też w gremiach decyzyjnych MRiRW, ANR, jak też PZJ, PZHK, PKWK i HPP trwa dyskusja na temat koniecznej restrukturyzacji. Do najistotniejszych problemów polskiej hodowli zaliczyć należy:

- brak strategii rozwoju i orientacji rynkowej, w związku z czym poza hodowlą czystej krwi, hodowla państwowa w małym stopniu korzysta z przychodów ze sprzedaży koni,
- skomercjalizowanie stadnin i stad, które uniemożliwia dofinansowania ich z budżetu, państwa jak też korzystanie z dotacji UE,
- opanowywanie polskiego rynku przez konkurencję hodowli zagranicznej,
- odpływ wykwalifikowanych pracowników do pracy za granicą,
- straty finansowe ponoszone przez SO.

Pierwszym pozytywnym efektem wspomnianej dyskusji i współpracy MRiRW, ANR z organizacjami społecznymi była decyzja polityczna Ministra Rolnictwa i Ministra Skarbu o wejściu Totalizatora Sportowego (TS) na Służewiec. TS posiada odpowiednie środki aby inwestować w rozwój wyścigów i stworzyć plan zagospodarowania terenu, a co więcej jako spółka Skarbu Państwa będzie realizować politykę Rządu. Sensem zaangażowania TS w wyścigi jest to, żeby zysk z hazardu nie był prywatyzowany lecz przeznaczany na rozwój wyścigów i hodowli. Wyścigi zatem z mocy decyzji rządowej, pod zarządem TS, stają się ważnym motorem rozwoju hodowli koni, podobnie jak w krajach Europy Zachodniej, np. we Francji.

Restrukturyzacji hodowli sprzyja szereg atutów:

- **Tradycje hodowli koni**
- **Sprzyjające warunki naturalne**
- **Istniejąca infrastruktura**
- **Kapitał ludzki i koński**
- **Sprzyjający klimat społeczny**
- **Rozwijająca się rekreacja konna i sport jeździecki**
- **Partnerstwo hodowli prywatnej i państwowej**

Hodowla koni na ziemiach polskich posiada **wielowiekową tradycję**. Ukształtowało się tutaj kilka cennych ras. Aktualne osiągnięcia polskiej hodowli są znakomitą wizytówką Polski na świecie: polskie araby ze stadnin państwowych w Janowie, Michałowie i Białce osiągają najwyższe ceny rynku światowego, polskie konie wyścigowe odnoszą sukcesy na zagranicznych torach, nawet w ojczyźnie tej rasy – Anglii. Podobnie, przy odpowiednio zrestrukturyzowanej hodowli, polskie konie sportowe zdobędą rynek światowy.

W zasobach Skarbu Państwa znajdują się **cenne obiekty hodowlane**: stadniny koni i stada ogierów, posiadające wszelkie warunki techniczne dla hodowli i treningu koni. Istniejące trzy tory wyścigowe dają możliwość stworzenia programu wyścigowego, który podobnie jak w innych krajach powinien stać się kołem napędowym całego przemysłu końskiego. **Wszystkie SK, SO i Tory Wyścigowe, jako obiekty zabytkowe, są jednocześnie dobrem narodowego dziedzictwa, które powinno podlegać ochronie.**

Istnieje w Polsce wykształcona i doświadczona **kadra hodowców**, a **zarodowy materiał koński** stanowi bardzo dobry punkt wyjścia do rozwoju hodowli koni wierzchowych, sportowych i wyścigowych.

Estetyczne i wychowawcze walory jeździectwa powodują rosnące **zainteresowanie społeczeństwa i mediów**. W bogacących się społeczeństwach obserwuje się chęć uprawiania eleganckich dyscyplin sportowych, a do takich zaliczane jest jeździectwo. Rezultatem tego zainteresowania jest rozwój rekreacji i turystyki konnej oraz jeździectwa jako dyscypliny sportu kwalifikowanego, będącego jednocześnie najlepszą reklamą hodowli jak i inspiracją dla masowego jeździectwa.

Ważnym polskim atutem będzie umiejętnie ułożone partnerstwo pomiędzy hodowlą prywatną i państwową. Jest o tym mowa w dalszej części Dokumentu.

3. Jeździectwo jako rynek

Jeździectwo jako forma rekreacji i sportu uprawiana jest w większości krajów świata. Międzynarodowa Federacja Jeździecka zrzesza 134 Federacje Narodowe. Jeździectwo zawsze znajdowało się w programie Igrzysk Olimpijskich, zarówno w starożytności jak i w czasach nowożytnych. Polskie jeździectwo sportowe zajmuje poczesne miejsce w 90-cio letniej historii Polskiego Komitetu Olimpijskiego tworząc jego historię i współczesność.
PZJ organizuje sport jeździecki w Polsce, a stanowione w ramach jego struktur przepisy, regulaminy i publikowane materiały szkoleniowe, są wskazówką i wykładnią dla rozwijającej się rekreacji jeździeckiej.

Przygotowany przez specjalistyczny trening **koń-nauczyciel** dla początkujących jeźdźców, **koń-przyjaciel** dla jeźdźców amatorów i **koń-zawodnik** w sporcie jeździeckim jest partnerem człowieka. Dlatego koń jest podstawowym elementem **przemysłu jeździeckiego**, który dynamicznie rozwija się w wielu krajach, stanowiąc znaczący segment gospodarki i rynku pracy. W krajach rozwiniętych od 2 do 4% społeczeństwa uprawia jeździectwo. PZJ dostrzegając tę tendencję przyjął obowiązujący od 01.01. 2007 roku system szkolenia jeźdźców i trenerów wraz z systemem Odznak Jeździeckich i certyfikowania Ośrodków Jeździeckich. System ten oprócz funkcji szkolenia ludzi zwraca uwagę na

właściwe **przygotowanie konia** jako partnera dla jeźdźca, który ma się na nim szkolić, a w efekcie finalnym brać udział w rywalizacji sportowej.

Rekreacja jest podstawą wyczynu sportowego. W każdej dyscyplinie sportu obserwujemy sprzężenie zwrotne pomiędzy wynikami sportowymi, a zainteresowaniem daną dyscypliną sportu na poziomie rekreacyjnym. W jeździectwie jest ono zwielokrotnione ze względu na liczne - pozytywne emocje, towarzyszące koniom.

3.1 Zapotrzebowanie rynku na konie do rekreacji w latach 2009 – 2018.

- W roku 2008 **0,3%** Polaków uprawiało jeździectwo, czyli **115 500** osób.
- Przyjmujemy, że ludność Polski w roku 2018 pozostanie na poziomie roku 2008 tj. **38,5** miliona
- Zakładamy że w roku 2018 wskaźnik uprawiających jeździectwo wzrośnie do **0,5 %** czyli będzie i tak 4 x mniejszy niż w krajach „starej" UE w roku 2008.
- W efekcie (po odliczeniu jeźdźców sportowych) w roku 2018 będzie jeździć rekreacyjnie w Polsce ok. **186 000** osób.
- W Polsce w 2008 z "usług" 1 konia korzystało 7 osób (w UE 4osoby).
- Zakładamy, że w Polsce w 2018 roku z "usług" 1 konia będzie korzystało 6 osób, co oznacza, że koni do rekreacji potrzeba nam będzie **31 000.**
- W tej grupie koni zakładamy brakowanie na poziomie 9% tj. 2790 szt. minus 75% brakowanych koni ze sportu, które trafią do rekreacji tj. 756 szt. - czyli nowych koni **do rekreacji każdego roku będziemy potrzebowali 2040 szt.**

Tabela: ilość zdobytych odznak w latach 2006-08–łącznie 5005 szt.

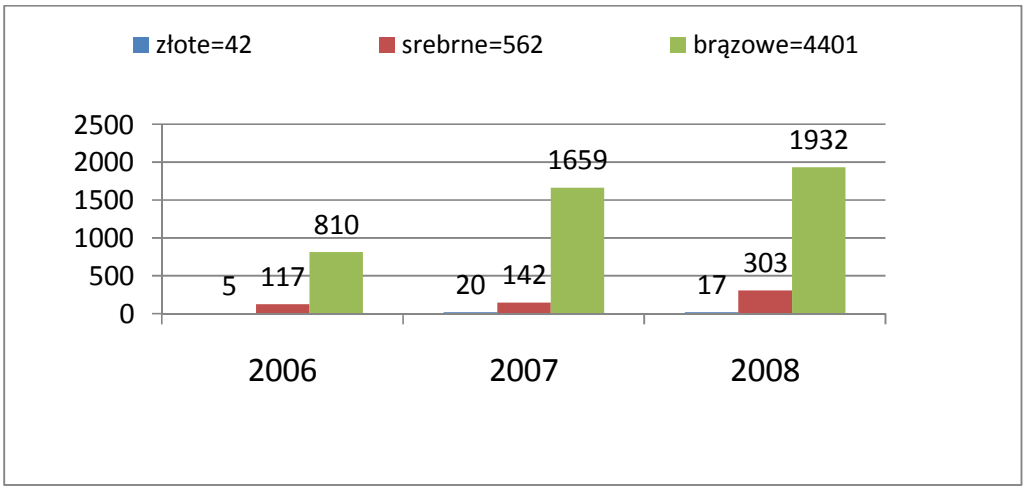

Odznaki Jeździeckie PZJ są m. in. formą zachęty do przejścia z rekreacji do sportu kwalifikowanego. Połączone z systemem licencji sportowych i klas sportowych stanowią miernik poziomu kadr zawodniczych, a w perspektywie szkoleniowych. Odznaki są również bodźcem dla jeźdźców rekreacyjnych do podnoszenia kwalifikacji i rozbudzania ambicji sportowych.

System odznak rozwija się dynamicznie. W roku 2008 - 2,05% jeźdźców rekreacyjnych posiadało OJ. Spodziewamy się, że w latach 2009-18 wskaźnik ten wzrośnie do 10% tj. ponad 18 tyś osób będzie

posiadało OJ. Te liczby są poważnym wyzwaniem dla właścicieli i trenerów do przygotowania dla tych jeźdźców odpowiednio wytrenowanych koni.

3.2 Zapotrzebowanie rynku na konie sportowe w latach 2009 – 2018.

- W 2008 roku było zarejestrowanych w PZJ **4935** jeźdźców z licencją sportową.
- Zakładamy do roku 2018 wzrost o 30% co daje liczbę **6460** jeźdźców.
- W 2008 roku w PZJ było zarejestrowanych **5922** koni.
- Jeden jeździec sportowy dosiadał **1.2** konia.
- Zakładamy, że w roku 2018 jeździec sportowy będzie dosiadał **1,3** konia. Wynika to z wzrastającej profesjonalizacji sportu i wzrostu zasobności społeczeństwa.
- W roku 2018 będziemy mieli zarejestrowanych w PZJ łącznie **8398** koni.
- Zakładamy 12% brakowanie.
- **Każdego roku będziemy potrzebowali do sportu 1008 młodych koni.**

3.3 Przygotowanie koni rekreacyjnych i sportowych na rynek i jego wartość.

Wiemy, że docelowo do roku 2018 będziemy potrzebowali, co roku, ponad 3000 nowych koni i zakładamy, że powinny być one wyhodowane w Polsce.

W wieku 32-36 miesięcy, konie te powinny być przedstawione w ręku i w skokach luzem, pod siodłem, bądź w pracy w zaprzęgu testowym - Komisjom Remontowym (*PZHK- PZJ)*. Wartość konia, który zaliczy tą próbę z wynikiem pozytywnym, powinna wynieść przynajmniej **6 tys. zł.** Konie zakwalifikowane do dalszego treningu przechodzą test 100 dniowy. Znaczna część koni (ok. 60%), po zakończeniu testu 100 dniowego trafia na rynek. Ich średnia wartość po pozytywnym zakończeniu treningu osiągnie minimum **9 tys. zł.** Pozostałe zostają w dalszym treningu i sprawdzane są w eliminacjach do Mistrzostw Polski Młodych Koni (MPMK). Można szacować, że ich wartość rynkowa osiągnie średnio **22 tys. zł**. Te które ukończą finał powinny osiągać wartość 3 do 4 razy wyższą niż konie po treningu 100 dniowym tj. **27 – 36 tys. zł.** Te które wystartują w MPMK jako 5-cio letnie powinny kosztować **40 – 50 tys. zł.** Powyższe dane świadczą o wartości pracy włożonej w trening konia i są potwierdzone obserwacją rynku.

3.4 Rola SO w przygotowaniu młodych koni na potrzeby rynku

Przynajmniej połowę z liczby 3000 młodych koni, na które zapotrzebowanie zgłasza jeździectwo powinny przyjąć do treningu Stada Ogierów. W latach 80-dziesiątych XX w. funkcjonowały 3 Zakłady Treningowe dla ogierów: Biały Bór, Sopot i Kwidzyń. Trenowanych tam było przez 11 miesięcy około 160 ogierów i około 70 koni sportowych. Dla zaspokojenia aktualnych potrzeb treningu konieczne są wszystkie istniejące jeszcze SO. Dziesięć SO, o których istnienie zabiegamy, musiało by przyjąć do treningu po 150 koni rocznie. To jest możliwe, ale potrzeba zmienić funkcje stad ogierów, zainwestować w ludzi, w sprzęt i infrastrukturę.

3.5 Wartość rynku.

Docelowo do roku 2018 rynek potrzebuje każdego roku 1008 szt. 4 l. koni sportowych - przy średniej cenie 22 000 zł. Daje to łączną wartość **22 176 000 zł.,** oraz 2040 sztuk 3,5 letnich koni rekreacyjnych

- przy średniej cenie 9 000 zł za konia. Ich łączna wartości to **18 360 000 zł.** **Globalna roczna wartość rynku młodych koni w roku 2018, przy ostrożnym szacunku, wyniesie 40 536 000 zł.**

Wartość rynku usług treningowych to różnica wartości koni, przed i po treningu. Przy określonej powyżej ilości koni w treningu wartość usługi treningowej wynosi 22 248 000 zł. Jeśli tylko połowa z 3.000 szt. młodych koni trenowana byłaby w SO to przychód osiągany z treningu koni powinien wynieść minimum **11 124 000 zł**., czyli mniej więcej tyle ile wynoszą obecne ich straty, a przecież, SO nie powinny rezygnować z aktualnie istniejących źródeł przychodów, wręcz przeciwnie rozwijać je i wprowadzać nowe.

4. Możliwości produkcyjne krajowej hodowli

4.1 Obecne pogłowie

Według danych PZHK (centralna baza danych koni zaopatrzonych w paszporty) w 2008 r. pogłowie koni w Polsce wynosiło ok. 365 tys. koni. W tej liczbie ok. 230 tys. to konie zimnokrwiste i pogrubione, ok. 110 tys. – konie szlachetne, ok. 25 tys. – kuce i konie małe.

Wykres: prognoza stanu pogłowia koni w Polsce do 2020 r.

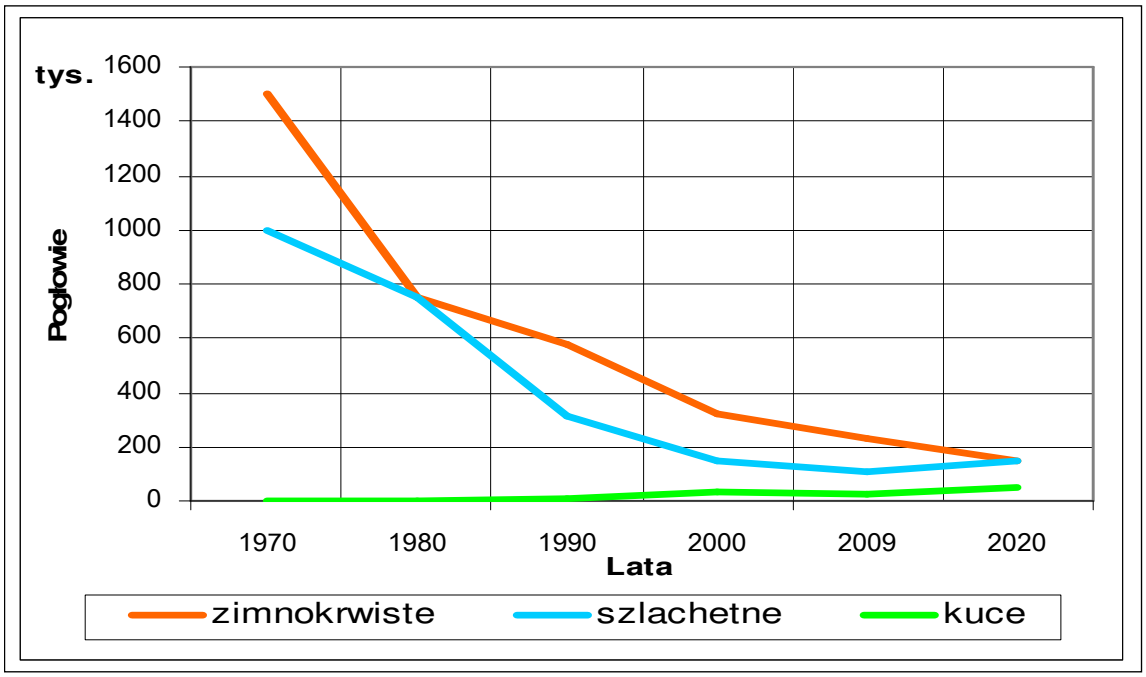

Na dzień dzisiejszy w przychodach z chowu i hodowli koni dominują przychody ze sprzedaży koni zimnokrwistych. W ostatnich latach jest to ok. 150 mln zł rocznie. Konie te trafiają w 90 % na rynek włoski, gdzie pojawiła się duża konkurencja ze strony innych krajów członkowskich UE (Hiszpania, Rumunia.) Ażeby sprostać tej konkurencji musimy dostarczyć producentom najwyższej jakości materiał zarodowy i hodowlany. Na jakość tego materiału od lat duży wpływ ma państwowa hodowla koni. Należy również pamiętać o rodzimych rasach prymitywnych (konik polski, hucuł), które objęte są programem ochrony zasobów genetycznych, a których znaczenie dla polskiej kultury i tożsamości jest nie do przecenienia.

Gwarantem zachowania rodzimych ras koni były, są i nadal powinny być SK i SO.

Jednocześnie liczba 135 tys. koni w typie szlachetnym i kuców wskazuje na znaczny potencjał jeśli chodzi o możliwości produkcji koni dla rozwijającego się w kraju, szeroko pojętego jeździectwa.

4.2 Zapotrzebowanie na klacze hodowlane

Liczba klaczy ras szlachetnych (małopolskie, wielkopolskie, polski koń szlachetny półkrwi, śląskie, xx i oo używane w półkrwi), wpisanych do ksiąg i czynnych w hodowli, w 2008 r. wynosiła ok. 10 tys. (w tym ok. 600 szt. własności stadnin koni ANR). Liczba klaczy zimnokrwistych wpisanych do ksiąg to około 8,5 tys. (w tym 80 szt. w SK Nowe Jankowice), a klaczy rasy konik polski i huculskiej – ok. 1700 szt. (w tym ok. 170 szt. własności stadnin koni ANR). Liczby te świadczą o tym, że ciężar hodowli spoczywa na hodowcach prywatnych, ale jednocześnie należy pamiętać, że klacze własności stadnin koni ANR niosą w sobie duży potencjał genetyczny i w związku z tym ich stan liczbowy nie powinien ulegać dalszemu zmniejszeniu.

Tabela : zapotrzebowanie na klacze w państwowych stadninach koni

Rasa	Stan 2008	% klaczy czynnych w hodowli	Zapotrzebowanie wg PZHK
młp	223	13,6 %	220
wlkp	338	6,9 %	180
sp			150
śl	29	2,5 %	60
zimn	79	1,3 %	80
hc	79	7,1 %	80
kn	94	13,5 %	95
	842		**865**

4.3 Zapotrzebowanie na ogiery

Liczba ogierów ras szlachetnych używanych w rozrodzie na przestrzeni ostatnich lat systematycznie spada (w 2004 r.- ok. 1500 szt., w 2008 r. – ok. 1100 szt., w tym ok. 400 ogierów własności stad ogierów ANR), co jest wynikiem coraz ostrzejszej selekcji i większej świadomości hodowców w doborze, ale również coraz większej podaży na naszym rynku konkurencyjnego nasienia ogierów hodowli zagranicznej. W przypadku ogierów rasy polski koń zimnokrwisty mamy do czynienia z odwrotnym trendem (w 2004 r. – ok. 1800 szt., w

2008 r. – ok. 2400 szt., w tym ok. 180 ogierów własności SO), co należy uznać za zjawisko korzystne, będące wynikiem wprowadzenia w 2004 r. obowiązku powszechnej identyfikacji koni, dzięki czemu wyeliminowano z hodowli większość ogierów nieuznanych (tzw. „dzikich ogierów"). W rasach konik polski i huculskiej liczba ogierów użytkowanych w rozrodzie wzrosła z 220 w 2004 r. do ok. 330 w 2008 r. (w tym 50 ogierów własności SO), ale należy podkreślić, że wzrost ten jest połączony ze wzrostem liczby klaczy tych ras wpisanych do ksiąg. Poza tym w tych dwóch rasach zagrożonych należy dążyć do kojarzeń jak najmniej spokrewnionych osobników, tak by wzrost inbredu był jak najwolniejszy.

Tabela: Zapotrzebowanie na ogiery w państwowych stadach ogierów

Rasa	Liczba ogierów SO kryjących w 2008	% ogierów kryjących w 2008	Zapotrzebowanie wg PZHK
młp	115	57,2 %	110
wlkp	81	51,3 %	90
sp	121	29,8 %	100
śl	90	37,7 %	70
zimn	177	7,3 %	180
hc	25	14,4 %	30
kn	25	15,7 %	25
	634		**605**

4.4 Stacjonarne próby dzielności

Na przestrzeni ostatnich lat coraz większa liczba klaczy, szczególnie ras szlachetnych i rasy huculskiej, jest poddawana próbom użytkowości. W przypadku klaczy szlachetnych były to początkowo głównie tzw. polowe próby użytkowości, natomiast po zmianie systemu dotowania hodowli w 2007 r., większa liczba klaczy jest poddawana próbom użytkowości, poprzedzonym 60-dniowym treningiem w stacjonarnych zakładach treningowych. Zdecydowana większość klaczy jest poddawana treningowi w zakładach treningowych zorganizowanych w stadach ogierów ANR (Książ, Bogusławice, Biały Bór). W przypadku ogierów próby użytkowości poprzedzone 100-dniowym, stacjonarnym treningiem są warunkiem wpisu do księgi i są organizowane tylko w stadach ogierów ANR (Książ, Bogusławice, Biały Bór).

W tym miejscu należy podkreślić, że polowe próby dzielności (wstępne i zasadnicze), są również warunkiem wpisu do ksiąg dla ogierów rasy polski koń zimnokrwisty, huculskiej i konik polski.

Kolejnym etapem oceny wartości użytkowej dla koni ras szlachetnych są Mistrzostwa Polski Młodych Koni (MPMK) w czterech dyscyplinach jeździeckich (ujeżdżenie, skoki przez przeszkody, wszechstronny konkurs konia wierzchowego, powożenie zaprzęgami jednokonnymi). Aktualnie prowadzone są rozmowy nt. organizacji mistrzostw w dyscyplinie rajdów długodystansowych.

Tabela: Stacjonarne próby dzielności ogierów i klaczy

	2008	2007	2006	2005	2004
Klacze m, wlkp, sp, śl	253	187	29	25	28
Ogiery m, wlkp, sp	48	68	84	99	92
Ogiery m, wlkp, sp, śl próba zaprzęgowa	49	41	47	28	22

W MPMK z roku na rok startuje coraz większa liczba koni, wyłaniana w drodze kwalifikacji. Największą popularnością, podobnie jak w Europie Zach., cieszy się dyscyplina skoków przez przeszkody. Aktualnie konie polskiej hodowli odnoszą największe sukcesy w rywalizacji międzynarodowej przede wszystkim w dyscyplinach wkkw i powożenia. Na Olimpiadzie w Pekinie w 2008 r. polscy zawodnicy startowali na koniach wyhodowanych w państwowych stadninach koni Moszna i Nowielice.

Podsumowując stan polskiej hodowli stwierdzamy, że potencjał ilościowy hodowli koni ras szlachetnych jest w stanie zaspokoić zapotrzebowanie polskiego jeździectwa. Jednakże trzeba zdawać sobie sprawę, że aktualnie ok. 30 % tego zapotrzebowania, szczególnie tzw. wysokiego wyczynu, zaspokajają konie hodowli zagranicznej. Dlatego należy kontynuować i doskonalić metody selekcyjne w celu poprawy jakości hodowanego materiału, tak by w pełni

będzie ok. **150 tys. koni wierzchowych**. Priorytetem jest stworzenie warunków aby popyt na konie zaspokojony został przez krajową hodowlę, a nie pop

6.8 Finansowanie Holdingu

Wykres zamieszczony poniżej (wg Materiałów ANR) pokazuje, że SK i SO osiągały w latach 2004 – 2006 dodatni łączny wynik finansowy. Jest to dowodem na tezę, że Holding powstały z połączenia wszystkich stad i stadnin koni będzie również miał dodatni wynik finansowy.

Jakkolwiek udział dotacji, zarówno w SK i SO w latach 2001-2006 był niewielki (vide kolejny wykres wg materiału ANR) to jednak z uwagi na strategiczny charakter Holdingu nie należałoby z dotacji całkowicie rezygnować, gdyż stanowić one będą ważne narzędzie polityki Państwa wobec hodowli koni.

Dopływ dotacji powinien być kierowany z MRiRW poprzez PZHK na realizację zadań hodowlanych zgodnych z polityką Państwa, z Ministerstwa Sportu poprzez PZJ na realizację zadań sportowych, z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego do Fundacji na realizację zadań związanych z ochroną dziedzictwa narodowego.

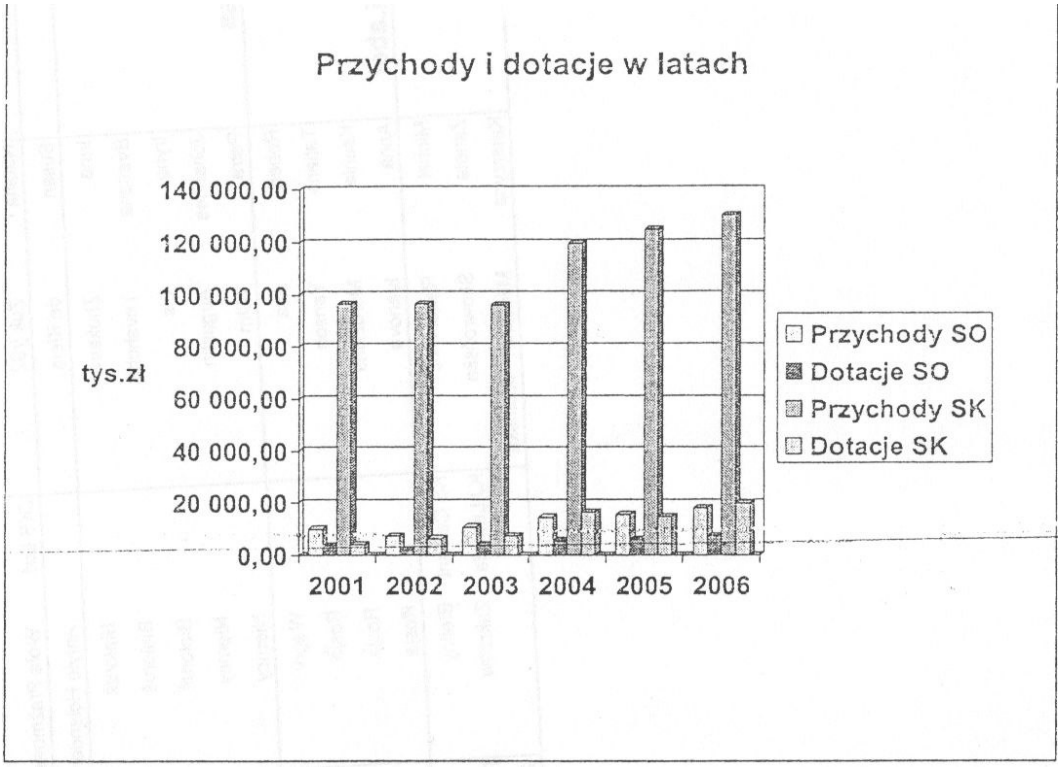

6.9 Korzyści koncentracji kapitałowej

- **Efekt skali gospodarowania**
- **Większa zdolność konkurencji na rynkach światowych**
- **Większa skuteczność polityki hodowlanej**
- **Lepsze wykorzystanie materiału genetycznego**
- **Samowystarczalność zaopatrzenia w pasze**

Korzyści ekonomiczne wynikające z koncentracji kapitałowej są oczywiste, nie będziemy więc ich tutaj rozwijać. W aspekcie hodowlanym Holding zapewni większą możliwość pozyskiwania cennych reproduktorów oraz ich użycie na większej populacji klaczy, a także większa możliwość selekcji spośród liczniejszych roczników koni.

Bardzo ważne jest to, że odpowiednia siła kapitałowa Holdingu umożliwi prowadzenie prac badawczych, reklamę polskiej hodowli, silny udział w międzynarodowych wystawach i pokazach, jak również stworzenie, we współpracy z PZJ, silnej reprezentacji sportowej na polskich koniach. Sukcesy sportowe polskich koni przyczyniać się będą do dalszego rozwoju rynku i wzrostu cen na Polskie konie , a co za tym idzie poprawie opłacalności Polskie hodowli jako całość.

7 Stada Ogierów – rozwiązanie tymczasowe

Proponowane przez ANR rozwiązanie tymczasowe dla SO, polegające na łączeniu ich ze spółkami dochodowymi napotyka na zrozumiały opór ze strony prezesów tych spółek. Pomijając fakt, że w większości przypadków między łączonymi podmiotami nie ma merytorycznego związku to rozwiązanie takie zmusza dobrze gospodarujące firmy do płacenia nie swoich długów, nie rozwiązuje zaś przyczyn, które powodują straty. Rozwiązanie to faktycznie prowadzi do likwidacji SO, gdyż wcześniej czy później spółki będą chciały pozbyć się niepotrzebnego im, i przynoszącego stratę majątku.

Jako rozwiązanie tymczasowe proponujemy:

natychmiastowe udzielenie stadom ogierów pożyczki właścicielskiej przez ANR na pokrycie bieżących zobowiązań i utrzymanie funkcjonowania stad ogierów do czasu włączenia ich do struktury Holdingu.

Pożyczka taka jest możliwa w świetle zapisów Kodeksu Handlowego, a jej rozmiar będzie niewspółmierny do wartości stad ogierów jako obiektów potrzebnych do ich przyszłych funkcji.

***

Opracowanie:

Polski Związek Hodowców Koni

Polski Związek Jeździecki

Hippica Pro Patria – Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ojczystej Kultury, Tradycji i Gospodarki poprzez Jeździectwo